

Van : burgemeester V.J.H. Molkenboer
Datum : 13 februari 2014
Portefeuillehouder(s) : V.J.H. Molkenboer
Portefeuille(s) : openbare orde en veiligheid

Contactpersoon : M. Elberse
Tel.nr. : 06-35113527
E-mailadres : elberse.m@woerden.nl

Onderwerp:

Inzet SUS-team in verband met overlast in de binnenstad.

Kennisnemen van:

Het besluit tot inzet van een SUS-team in verband met overlast van het uitgaanspubliek in de binnenstad voor een proefperiode van 3 maanden (vanaf 29 maart 2014).

Een SUS-team bestaat normaal gesproken uit ervaren, sociale en verbaal sterke particuliere (horeca)beveiligers die in een bepaald gebied het uitgaanspubliek vroegtijdig sussen, corrigeren en wijzen op de (gedrag)regels.

Aangezien particuliere beveiligers geen proces-verbaal op kunnen maken voor overtredingen van de APV, zoals wildplassen, hinderlijk gedrag op openbare plaatsen en verboden drankgedrag, is er voor gekozen om de BOA's hiervoor extra te gaan inzetten.

Inleiding:

Tijdens de Meet & Greet tussen binnenstadbewoners, horeca en politie op 25 september 2013 en een aanvullend gesprek tussen burgemeester Molkenboer en een binnenstadbewoner op 25 november 2013 bleek dat diverse binnenstadbewoners overlast ondervinden van uitgaanspubliek met name op vrijdag- en zaterdagavond.

De overlast bestaat voornamelijk uit lallende en brallende uitgaansjongeren die na het uitgaan door de binnenstad trekken of elders uitgaan en vervolgens vanaf het station via de binnenstad naar huis gaan.

Naar aanleiding hiervan is de suggestie geuit om tijdelijk een SUS-team in te zetten om zo het uitgaanspubliek tot rust te manen en indien nodig verbaliserend op te kunnen treden. Deze suggestie is het Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU)-overleg van 9 december 2013 besproken met de horeca, politie en een vertegenwoordiger van de Belangenvereniging Binnenstadbewoners Woerden (BBW). Zij vonden dit een goede interventie.

Vervolgens is in het veiligheidsoverleg van 16 december 2013 besloten om in 2014 een SUS-team voor een proefperiode van 3 maanden in te gaan zetten. De bedoeling van deze proef is om een beter beeld te krijgen van de overlast. De politie herkende namelijk niet altijd het door de binnenstadbewoners geschetste beeld en dit werd ook niet gestaafd door de politiecijfers. De tijdelijke inzet van een SUS-team heeft in andere gemeenten, zoals Hardinxveld-Giessendam al bewezen een dempend effect te hebben op de ondervonden overlast.

Kernboodschap:

Burgemeester Molkenboer wil het SUS-team voor een proefperiode van 3 maanden (12 weekenden) gaan inzetten op vrijdag- en zaterdagnacht tussen 1.00 en 4.30 uur (= 14 uur per weekend). De kosten van 7.645,44 euro worden binnen de huidige budgetten opgevangen.

De BOA's maken per nacht een uitgebreid verslag en zullen vanaf 29 maart 2014 (i.v.m. evenement Nachtcultuur Binnenstad Woerden) worden ingezet. Aandachtspunt hierbij is met name de Hoge Woerd, de Molenstraat en de Nieuwe Markt plus de route vanaf het station door de Voorstraat aan het eind van de nacht.

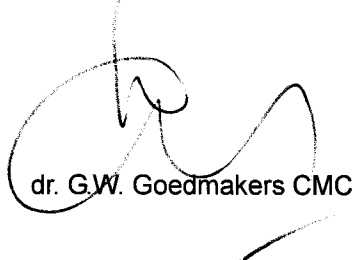
Vervolg:

Evaluatie van de inzet van het SUS-team na afloop van de proefperiode. Uw raad zal via een Raadsinformatiebrief over deze evaluatie worden geïnformeerd.

Bijlagen:

1. Algemene informatie over de werking van een SUS-team van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het ccv) van 20-01-2014, (14i.00170).

De gemeentesecretaris

dr. G.W. Goedmakers CMC

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

Uitgaansgeweld

Delen

Achtergrondinformatie

Documenten

Artikelen

Beleidsstukken

Instrumenten

Jurisprudentie

Onderzoeken

Praktijkvoorbeelden

Nieuws

CCV-startpagina Geweld

Keuzewijzer Veilig Uitgaan

Centrum Veilig en Gezond Uitgaan

20 dec 2011

SUS-teams

Een SUS-team bestaat uit ervaren, sociale en verbaal sterke particuliere (horeca) beveiligers die in een bepaald gebied het uitgaanspubliek vroegtijdig sussen, corrigeren en wijzen op de (gedrag)regels. Een goed functionerend SUS-team signaleert misstanden en weet deze snel en op een vriendelijke maar effectieve wijze te voorkomen of te verhelpen.

Past een SUS-team bij uw lokale situatie?

Bekijk onderstaande stellingen. Sluiten de meeste stellingen aan op de uitgaanssituatie in uw gemeente? Dan is een SUS-team het overwegen waard.

Horeca, uitgaanspubliek en/of omwonenden klagen over toenemende overlast en agressie.

Er zijn te weinig toezichhouders in het uitgaansleven.

Het uitgaansgebied is groot en/of onoverzichtelijk.

Het lokale bestuur staat open voor de inzet van particuliere beveiligers in de openbare ruimte.

Er is een goede relatie tussen politie en particuliere beveiligers.

Wijkt uw situatie op veel punten af, kijk dan in de Keuzewijzer Veilig Uitgaan naar alternatieven of neem voor meer informatie en advies contact op met Marjolijn van Hest van het CCV.

Doel en doelgroep

SUS-teams richten zich op uitgaanspubliek dat overlastgevend en normoverschrijdend gedrag (dreigt te) vertonen. Iedereen die voor overlast zorgt, wordt aangesproken.

Het doel is om een veilige uitgaansomgeving te creëren door overlast in een uitgaansgebied (openbare ruimte) tijdens het uitgaan vroegtijdig en gericht aan te pakken.

Werkzame bestanddelen

Het voordeel van de SUS-teams is dat ze kunnen sussen zodat situaties niet uit de hand lopen. De veronderstelling is dat door een verhoogde pakkans en het vroegtijdig sussen, corrigeren en aandacht vragen, potentiële daders minder snel tot het plegen van delicten overgaan.

SUS-teams zijn niet bevoegd om in te grijpen. Ze maken het uitgaanspubliek vroegtijdig bewust van het overlastgevende karakter van hun gedrag. Op die manier werken ze aanvullend op en ter ondersteuning van de politie en gemeente. Bovendien hebben ze een positieve invloed op de samenwerking tussen politie en particuliere beveiligers.

Meer informatie

Lees voor een uitgebreide beschrijving de infosheet over SUS-teams.

[Infosheet SUS-teams](#)

Nieuws

21 nov 2013

Horeca Doetinchem zet deuren open

15 nov 2013

Themadag Drank- en Horecawet in de praktijk

15 nov 2013

Versterking strafrechtketen in 2014

Agenda

31 mrt 2014

Roadshow 'Laat je niet overvallen'

Gerelateerd

[Halt-straft](#)

[Werken aan veilig uitgaan](#)

[Convenant voor gegevensuitwisseling bij evenementen](#)

[Convenant Veilig Uitgaan 2013-2017 gemeente Helmond](#)

[Factsheet Geweld onder invloed beïnvloeden](#)

SUS-teams

Een SUS-team bestaat uit ervaren, sociale en verbaal sterke particuliere (horeca)beveiligers die in een bepaald gebied het uitgaanspubliek vroegtijdig sussen, corrigeren en wijzen op de (gedrag)regels. De SUS-teams worden vooral ingezet op hot spots. Een goed functionerend SUS-team signaleert misstanden en weet deze snel en op een vriendelijke maar effectieve wijze te voorkomen of te verhelpen. Als degenen die zich misdragen het advies van SUS-team negeren, of bij constatering van een misdrijf, wordt melding gemaakt bij de politie. De SUS-teams opereren onder verantwoordelijkheid van de politie.

DOEL EN DOELGROEP

SUS-teams richten zich op uitgaanspubliek dat overlastgevend en normoverschrijdend gedrag (dreigt te) vertonen. Iedereen die voor overlast zorgt, wordt aangesproken.

Het doel is om een veilige uitgaansomgeving te creëren door overlast in een uitgaansgebied (openbare ruimte) tijdens het uitgaan vroegtijdig en gericht aan te pakken.

WERKZAME BESTANDDELEN

Het onderdeel van de SUS-teams is dat ze kunnen sussen zodat situaties niet uit de hand lopen. De veronderstelling is dat door een verhoogde pakkans en het vroegtijdig sussen, corrigeren en aandacht vragen, potentiële daders minder snel tot het plegen van delicten overgaan. SUS-teams zijn niet bevoegd om in te grijpen. Ze maken het uitgaanspubliek vroegtijdig bewust van het overlastgevende karakter van hun gedrag. Op die manier werken ze aanvullend op en ter ondersteuning van de politie gemeente. Bovendien hebben ze een positieve invloed op de samenwerking tussen politie en particuliere beveiligers.

PROBLEEMANALYSE EN CONTEXT

Voor de volgende problemen kan het SUS-team worden ingezet:

- Er zijn te weinig beschikbare toezichthouders om de orde in het uitgaansleven te handhaven, of de inzet van de reguliere toezichthouders werkt escalerend.
- Bewoners en horeca ondernemers steeds meer overlast tijdens uitgaansavonden. Het uitgaanspubliek is bijvoorbeeld al dronken als ze uitgaan, veroorzaakt overlast (wildplassen, geluidsoverlast, baldadigheid) en gedraagt zich agressief op straat en in de horeca.
- De problematiek spitst zich toe op een beperkt aantal plaatsen en momenten: hot spots en hot times.

SUS-teams worden doorgeaans ingezet op:

- Hot spots: doorgeaans de drukste horecastraten en/of de aan- en afvoerroutes naar het uitgaansgebied.
- Gedurende de vrijdag- en zaterdagnacht, en/of rond (eventuele) uiterste toegangstijden en sluitingstijden (piekdrukke).

De inzet van SUS-teams is geschikt voor grote en/of onoverzichtelijke uitgaansgebieden. Ook wanneer er onvoldoende toezichthouders beschikbaar zijn om de orde te handhaven, kan een SUS-team uitkomst bieden. Als er veelvuldig lichte overlastsituaties zijn waarvoor de inzet van politie te zwaar wordt bevonden, kan het SUS-team een voorloper zijn.

Taken van het SUS-team zijn:

- Preventief surveilleren in een specifiek uitgaansgebied.
- Het uitgaanspubliek bewustmaken dat ongewenst gedrag niet geaccepteerd wordt.
- Het uitgaanspubliek aanspreken op ongewenst gedrag, bijvoorbeeld over:
 - geluidsoverlast.
 - wildplassen: verwijzen naar toilet.
 - glas op straat: glas innemen, laten leeggooien en weggooien.
 - alcohol op straat: in beslag nemen of laten leeggooien en weggooien.
 - Agresstief of aanstootgevend gedrag: personen aanspreken en melden aan politie. Identiteitsbewijs vragen, gegevens en signalement noteren.
 - Groepen die de openbare weg belemmeren: wegsturen.
 - Fietsen die portiek of deur blokkeren ergens anders (laten) neerzetten.
 - Personen die in portieken hangen: wegsturen.
 - Brommerrijders in voetgangersgebied af laten stappen of laten omrijden.

- Personen onder invloed van alcohol naar huis sturen, taxi bellen, of (in uiterste gevallen) bij de politie melden.
- Bij het signaleren van misdrijven: melden bij de politie en indien mogelijk de betrokken personen aanhouden. Bijvoorbeeld bij vechtpartijen, vernieling, drugsgebruik/-handel, wapenbezit, etc.

Voor alle bovengenoemde taken geldt dat een SUS-team geen extra bevoegdheid heeft. Het kan het uitgaanspubliek niet dwingen iets te doen. Indien mogelijk worden foto's of video's gemaakt van de overlast of misdrijven.

Soms signaleren de SUS-teams ook ongewenst gedrag van horecaondernemers, zoals:

- Het niet naleven van afspraken rond sluitings tijden.
- Geluidsoverlast veroorzaakt door horeca.

AANVULLENDE MAATREGELEN

De volgende maatregelen moeten worden ingevoerd, samen met de inzet van een SUS-team:

- Gedragsregels in het uitgaansleven. Deze regels vormen de basis voor het SUS-team om mensen op aan te spreken. Deze gedragsregels moeten gedragen worden door de horeca.
- Eventueel de aanwezigheid van BOA's die handhaven en boetes uitdelen bij overtreding van de APV. Het SUS-team deelt immers geen boetes uit.
- Politietoezicht om in te grijpen als situaties niet meer te sussen zijn en uit de hand lopen, en om boetes uit te delen bij overtreding van de APV. Bij escalatie draagt het SUS-team de taken over aan de politie.
- Sluitings tijdenbeleid: heldere afspraken over de sluitings tijden van de horeca. De tijden waarop het SUS-team wordt ingezet, moeten hierop worden afgestemd. Rond sluitings tijd is er doorgaans vaker sprake van overlast en overtredingen.
- Horecatelefoon: de communicatie tussen het SUS-team en de politie kan plaatsvinden via de horecatelefoon; dit is een rechtstreekse telefoonlijn tussen horeca en/of beveiligers en politie zonder tussenkomst van een meldkamer.

RESULTATEN

Te verwachten effecten

Door de inzet van het SUS-team verwacht men minder overlast (schreeuwen/gillen), minder geweld, minder oververstoringen en minder overtredingen van de APV door

het uitgaanspubliek. Daarnaast wordt de relatie tussen politie en particuliere beveiliging, horeca en gemeente, verbeterd. Dit blijkt uit de ervaringen met het SUS-team in onder andere Renesse, Scheveningen en Haarlem.

Bovendien helpt het SUS-team bij het vroeg signaleren van overtredingen van het horecabeleid (bijv. sluitings tijden), waardoor gemeenten hun beleid actiever kunnen handhaven.

Bewijs en onderzoek/evaluatie

Er is op dit moment nog geen effectevaluatie over de inzet van SUS-teams beschikbaar. Doorgaans worden de SUS-teams geëvalueerd samen met de andere lopende maatregelen die bijdragen aan een veilig uitgaansleven, bijvoorbeeld bij de evaluatie van het convenant Veilig Uitgaan of de KVVU.

In Haarlem wordt de inzet van de SUS-teams eind 2012 geëvalueerd. In Oosterhout worden in 2012 de succes- en faalfactoren van de inzet van de SUS-teams vastgesteld en de daaruit voortvloeiende vervolginventies gericht op het voorkomen van (overmatig) alcohol- en drugsgebruik en van de resultaten van deze aanpak.

WODC-oordeel over effectiviteit

Er zijn geen studies naar de effectiviteit van particuliere beveiliging gevonden; er kan dus geen uitspraak gedaan worden naar de effectiviteit van particuliere beveiliging in het uitgaansleven.

Bron: Evaluatie Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan: Kennis over effectiviteit" (2011). Dit onderzoek is uitgevoerd door Regioplan, in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatiecentrum (WODC).

Hoe kun je het effect meten?

De effecten zijn vooral goed meetbaar als de doelstellingen SMART zijn geformuleerd. Bij SUS-teams gaat het daarbij om:

- Het aantal incidenten in het uitgaansleven voor en tijdens inzet van het SUS-team, zoals: geluidsoverlast (schreeuwen en gillen op straat), wildplassen, alcohol op straat, baldadigheid, vernieling, vechten, ordeverstoring in de horeca, geen of een vals identiteitsbewijs.
- Het aantal boetes voor overtreding van de APV voor en tijdens inzet van het SUS-team.
- Het aantal aanhoudingen wegens strafbaar gedrag voor en tijdens inzet van het SUS-team.

versie
1

- Verbeteringen in de samenwerking tussen politie en particuliere beveiligers.
- De veiligheidsgevoelens van uitgaanspubliek, horecapersoneel, bewoners en politie voor en tijdens de inzet van het SUS-team.

Negatieve neveneffecten

Negatieve neveneffecten zijn vooral nog niet bekend.

TOEPASSING EN UITVOERING

Wat betreft de invoering zijn de SUS-teams een middelzware aanpak.

Overeenstemming bereiken over de inzet van particuliere beveiliging in de openbare ruimte zal de meeste tijd in beslag nemen. Verder sluit de taak van een SUS-team voldoende aan bij de reguliere preventieve bevoegdheden van een particuliere beveiliging.

Betrokken partijen en hun rol

De volgende partijen zijn betrokken:

- **Gemeente:** de gemeenteraad (evenals de lokale driehoek) moet het eens zijn met inzet van particuliere beveiliging in de openbare ruimte.
- **Politie:** de politie verzorgt de briefing van het SUS-team, stuurt het team aan en begeleidt het.
- **Particuliere beveiliging:** vormt het SUS-team.
- **Horeca & gemeente:** financiering van de inzet van de SUS-teams. In sommige gevallen betaalt de gemeente 100 procent (bijvoorbeeld in de testfase), in andere gevallen worden de kosten 50-50 verdeeld over horeca en gemeente.
- **Fasering**
- **Draaivlak voor SUS-teams vinden bij betrokken partijen (horeca, gemeente, politie).**
- **Instemming van gemeenteraad en lokale driehoek over de inzet van particuliere beveiliging in het openbare domein.**
- **Opnemen van het plan van aanpak, inclusief de momenten (dagen/tijden) van de inzet bepalen. Kostenverdeling bepalen tussen horeca en gemeente.**
- **Offertetraject uitzetten bij particuliere beveiligingsbedrijven met affiniteit met uitgaanspubliek en bekendheid met de lokale problematiek.**
- **Voorbereiding: afstemming tussen politie, BOA's en particulier beveiligingsbedrijf, protocollen ontwikkelen voor melding en opvolging.**

- Communicatie naar uitgaanspubliek en horecaondernemers over SUS-teams. O-meting uitvoeren voor de evaluatie.
- Invoeren van SUS-teams.
- Evaluatie van SUS-teams.

Aandachtspunten

- In de beginfase moet er overeenstemming zijn tussen alle betrokken partijen, gemeentebestuur, OM, politie en horeca, dat particuliere beveiligers in het openbare domein toezicht houden, signaleren en sussend optreden.
- Daarnaast moet men het eens worden of het SUS-team ook de horeca binnentreedt als daar sprake is van overlast of strafbaar gedrag. Ga na wat wenselijk en mogelijk is.
- Politie, horeca en gemeentebestuur moeten openstaan voor de inzet van particuliere beveiliging in het openbare domein. Bovendien moet er een goede relatie zijn tussen politie en de beveiligers, aangezien de beveiligers onder de verantwoordelijkheid staan van de politie.

Personele inzet en andere kosten

Het SUS-team bestaat uit professionele particuliere horecabeveiligers, doorgaans twee of drie personen per team. In sommige gemeenten zitten er ook beveiligingsmedewerkers in opleiding (leer-werkplaats) in het SUS-team, maar altijd onder toezicht van een gediplomeerd beveiliging. Het SUS-team heeft geen extra bevoegdheden. Het SUS-team heeft contact met de politie via een portfoon of via de horecatelefoon. Het SUS-team is uiterlijk herkenbaar als toezichthouder, niet zijnde politie (bijvoorbeeld door een gekleurd hesje te dragen).

De kosten voor een SUS-team op jaarbasis, uitgaande van de inzet van vier personen gedurende twee nachten per week, zijn ongeveer 80.000 tot 95.000 euro. Voor de inzet van het SUS-team in Renesse betaalde gemeente Schouwen-Duiveland 144.000 euro in de opstartfase. De kosten zijn sterk afhankelijk van het aantal personen dat ingezet wordt en het aantal uren dat het SUS-team actief is.

In het ene geval betaalt de gemeente alle kosten. Maar er is ook een constructie mogelijk waarbij de horeca een bijdrage leveren.

Hulpmiddelen en instructies

De formats werkstructuur en rapportage, zoals deze in gemeente Haarlem worden gebruikt, zijn beschikbaar (met dank aan Alpha Security).

versie

1

Kwaliteitsborging

Op 7 mei 2004 heeft de toenmalige minister van Justitie zijn visie gegeven op de inzet van particuliere beveiliging in het publieke domein voor toezichhoudende taken:

- “De grens tussen het private en het publieke domein lijkt in de praktijk te vervagen. (...) Iets anders is dat men particulieren onder toezicht van verantwoordelijke ambtelijke instanties kan inschakelen bij de uitoefening van de publieke taak, met dien verstande dat de autoriteit die de particulier inschakelt volledige verantwoordelijk blijft voor de wijze waarop de taak wordt vervuld en deze te allen tijde kan worden beëindigd. Binnen dat kader kunnen bestuurlijke instanties voor het houden van toezicht in het publieke domein gebruik maken van particuliere beveiligers. Zij kunnen extra ogen en oren vormen voor de politie door te signaleren en verantwoordelijke instanties te waarschuwen. (...) Aan de inzet van particuliere beveiligers door gemeenten in het publieke domein dienen met het oog op hierboven gestelde wel een aantal voorwaarden verbonden te worden:
- instemming van de gemeenteraad en de lokale driehoek;
 - inbedding in het lokale veiligheidsbeleid; er moet duidelijkheid zijn over de financiering, die past bij het uitgangspunt dat het gezag over de inzet bij de gemeente hoort te liggen;
 - de politie zal altijd betrokken moeten blijven bij het toezicht. De politie behoudt de operationele regie over het toezicht in het publieke domein. Er moeten afspraken worden gemaakt over het melden van incidenten en de opvolging door de politie;
 - herkenbaarheid voor de burger als toezichthouder voor de gemeente;
 - de taakuitoefening van particuliere toezichthouders mag niet leiden tot (de schijn van) belangenverstrengeling;
 - de inzet van particuliere beveiligers moet passen bij de problematiek. Dat betekent dat als voorzienbaar is dat toezicht tot handhaving moet leiden er geen plaats is voor particuliere beveiligers, bijvoorbeeld in risicosituaties waarin verwacht kan worden dat politiebevoegdheden benut moeten worden;
 - er moeten afspraken worden gemaakt over de informatieverstrekking en het gebruik van de informatie.”

Bron: Tk 28684/28: Naar een veiliger samenleving.

De SUS-teams opereren onder de verantwoordelijkheid van de politie. Bovendien moeten de leden van de SUS-teams gediplomeerd beveiligers zijn. Het SUS-team moet herkenbaar zijn als toezichthouder, niet als politie.

Overdraagbaarheid

Het SUS-team werd of wordt onder andere ingezet in de gemeenten Noordwijk, Scheveningen, Renesse, Hilversum, Roermond, Enschede en Haarlem. Variatie in de uitvoering is mogelijk. Het basisprincipe, particuliere horecabeveiligers die toezicht houden in het openbare domein onder verantwoordelijkheid van de politie, is echter overal hetzelfde.

MAATSCHAPPELIJKE DISCUSSIE

De grens tussen het private en het publieke domein vervaagt. Steeds meer gemeenten zetten particuliere beveiliging in het openbare domein in, in aanvulling op het toezicht door de politie. Dit gaat vaak niet zonder slag op stoot. Lokaal is er vaak veel discussie over verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Dit betekent in de praktijk dat sommige gemeenten samenwerken met particuliere beveiligers. Terwijl andere gemeenten het toezicht exclusief voorbehouden aan BOA's en politie.